

Regiondirektörens rapport

6 oktober 2022

Innehållsförteckning

Inledning	4
Divisionernas delårsrapporter	5
Division Länssjukvård 1	5
Division Länssjukvård 2	5
Division Nära.....	6
Division Funktion	7
Division Psykiatri	8
Division Regionstöd	8
Aktuella händelser	9
Region Norrbotten i lokala medier	9
Vaccinationer covid-19.....	10
Information från verksamheten	10
Nyheter från Hälsocentralerna	10
F-VIS Cosmic	10
Ambulanssjukvårdens kongress.....	11
Personcentrerad rehabilitering	11
Produktions- och kapacitetsplanering	11
Regiongemensamt	12
Konstituering av regionens ledningsgrupp	12
Region Norrbottens nya sjukhus i Kiruna.....	12
Övning Giron 2022	12
Säkerhetsarbetet	13
Överföring av uppgifter från 1177 till journalsystemet VAS	13
Etiska frågor i vården.....	14
Smittskydd Norrbotten.....	14
Patientsäkerhet och vårdhygien	15
Vårdhygien	15
Patientsäkerhet	16
Regionala utvecklingsnämnden	17
Regional kontakt, SKR	17
Rekrytering av ny Kulturchef	17
Regionägda bolag	17
Revisionsrapport om Kulturplanen och kulturstödets styrning och kontroll	17
Programmeringsarbetet	18
Högt söktryck på projektmedel.....	18

North Sweden Green Deal	18
Bilagor	19
1. Division Länssjukvård 1 Delårsrapport augusti 2022.....	19
2. Division Länssjukvård 1 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022.....	19
3. Division Länssjukvård 2 Delårsrapport augusti 2022.....	19
4. Division Länssjukvård 2 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022.....	19
5. Division Nära Delårsrapport augusti 2022.....	19
6. Division Nära Produktion och måluppfyllelse augusti 2022	19
7. Division Funktion Delårsrapport augusti 2022.....	19
8. Division Funktion Produktion och måluppfyllelse augusti 2022.....	19
9. Division Psykiatri Delårsrapport augusti 2022	19
10. Division Psykiatri Produktion och måluppfyllelse augusti 2022.....	19
11. Division Regionstöd Delårsrapport augusti 2022	19
12. Division Regionstöd Produktion och måluppfyllelse augusti 2022.....	19

Inledning

I min rapport denna månad kan vi ta del av divisionernas delårsrapporter. Viktig läsning om läget i våra verksamheter. På ett övergripande plan pågår arbetet med att planera för och genomföra besluten från augusti månad som ska stärka vår förmåga att rekrytera och behålla medarbetare vilket i sin tur ska öka vår förmåga att tillgodose norrbottningarnas vårdbehov.

Under september har vårdplatsläget åter varit ansträngt under vissa perioder på grund av brist på sjuksköterskor. Ett flertal beslut har fattats för att stabilisera läget på kort och medellång sikt. Regionen har även deltagit i den stora beredskapsövningen Giron 2022. Denna typ av övning stärker regionens förmåga att agera samordnat i krislägen och uppfylla vår roll i totalförsvaret. Vikten av att förbereda för fortsatt verksamhet under andra förhållanden än vi är vana vid har inte minst belysts under senaste årens pandemi. På tal om detta vill jag påminna alla att boka tid för höstdosen vaccin mot covid-19.

Ulf Bergman

Tf Regiondirektör

Divisionernas delårsrapporter

Division Länssjukvård 1

Division Länssjukvård 1 är en ny division sedan 1 maj 2021. Divisionen består till större delar av den somatiska vården från tidigare division Närsjukvård samt ett verksamhetsområde, Barnsjukvård, från tidigare Division Länssjukvård. Omställning till ny organisationsstruktur påbörjades under hösten 2021 och beräknas pågå 2022. Omstrukturering till länskliniker bidrar till en enhetlig struktur för ledning och styrning och resulterar i effektiva vårdprocesser och en mer jämlik vård i länet.

Den samlade bedömningen är att divisionens måluppfyllelse i perspektiven medborgare och verksamhet kommer delvis att uppnås. Måluppfyllelse i perspektiven medarbetare och ekonomi uppnås ej.

Pandemin har inneburit en stor påverkan på hälso- och sjukvården och därmed även för divisionens planeringsförutsättningar. Den planerade produktionen i öppenvården är oförändrad jämfört med föregående år och tillgängligheten till första bedömning, behandling, utredning och behandling är fortsatt låg. Utvecklingsarbeten har delvis fått stå tillbaka vilket resulterat i sämre måluppfyllelse för periodens styrmått.

Divisionen redovisar för perioden en positiv budgetavvikelse på 23 mnkr samt en prognostiserad helårsavvikelse på -12 mnkr. De främsta anledningarna till den positiva budgetavvikelsen per perioden är höga intäkter, läkemedelsrabatter samt minskade kostnader för riks- och regionsjukvård. Prognosen bygger på samma påverkansfaktorer. Totalt sett har divisionen minskat kostnaderna med 1 procent under perioden vilket förklaras med lägre kostnader för läkemedel samt köpt vård.

Antalet tillsvidareanställda har minskat jämfört med föregående år. Den arbetade tiden minskar samtidigt som frånvaron har varit hög. Den ökade sjukfrånvaron i kombination med minskad arbetad tid och minskat antal anställda är en del i förklaringen till den ökade extratiden.

En av de största utmaningarna är att öka produktionen och fortsatt hantera och prioritera den uppskjutna vården. Divisionen deltar i en regionövergripande pilot inom PKS (produktions- och kapacitetsstyrning) där breddinförande väntas till hösten. Ett exempel på ett påbörjat arbetet är att minska kön till osteoporosmottagningen. Förbättringsarbete med fokus på patientflöden på akutmottagningen vid Sunderby sjukhus är ett annat exempel på ett gemensamt arbete där verksamheter från hela sjukhuset har ingått.

För mer information se bilaga 1 Division Länssjukvård 1 Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 2 Division Länssjukvård 1 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022

Division Länssjukvård 2

Årets andra tertial har präglats av svårigheter att bemanna semesterperioden bland annat på grund av färre anställda, stora vårdbehov i befolkningen, ansträngd personal och högre sjukfrånvaro än vad sommarperioden vanligtvis har.

Antal besök i öppenvård har ökat 9,8 procent, medan slutenvårdstillfällena har minskat med 7,2 procent jämfört med samma period förra året. Divisionen uppnår inte tillgänglighetsmålen även om en viss förbättring ses. Nettokostnaden har samtidigt ökat med 10,7 procent per augusti jämfört med samma period förra året, vilket resulterat i en budgetavvikelse som uppgår till -24,9 mnkr. Prognosen för helår 2022 indikerar att divisionen kommer att överstiga sin budget med 44,2 mnkr.

Bedömningen är att divisionens verksamheter inte kommer att kunna uppnå full måluppfyllelse i styrkortet. Till stor del förklaras detta av pandemipåverkan och rekryteringssvårigheter.

För mer information se bilaga 3 Division Länssjukvård 2 Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 4 Division Länssjukvård 2 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022

Division Nära

Pandemins påverkan på årets andra tertial är ganska oförändrad mot årets första. Produktionen har ökat men är inte uppe på nivåerna innan pandemin. De digitala vårdkontaktens andel av de totala vårdkontaktarna i primärvården har fortsatt minska från förra året. Det främjande och förbyggande arbetet har ökat något men är fortsatt på en låg nivå och målsättningarna nås inte. Tandvårdens förebyggande arbete tillsammans med skolor och BVC är igång, men inte på den nivå som är målsättningen.

Tillgängligheten är relativt oförändrad och relativt hög i primärvården för medicinsk bedömning inom 3 dagar. Divisionen kommer tillsammans med privata hälsocentraler inom beställning Primärvård att dela på den prestationsbaserade ersättningen som ingår i tillgänglighetsöverenskommelse och omfattar en ersättning på drygt 5 miljoner kronor för februari-augusti. Tillgängligheten till första kontakt är något sämre än samma period förra året och variationen är fortsatt för stor vilket fordrar ytterligare insatser. Den uppskjutna vården har sjunkit under vintern och våren och det har inte skett några större förändringar under sommaren. Rekrytering och planering för att öppna en ny hälsocentral i Boden, öppnande av nya allmänmedicinska vårdplatser, utökning av öppettiderna för vissa jourcentraler samt att öka utbudpunkterna i primärvården i form av servicepunkter och filialer pågår och sammanslagningen av Stadsviken och Mjölkkuddens hälsocentraler är nu genomförd.

Den totalt arbetade tiden inklusive inhyrda omvandlat till årsarbetare har minskat med närmare 6 procent. Minskningen beror framförallt på minskat vaccinationsuppdrag jämfört med förra året och på att sjukfrånvaron har ökat. Det har också skett ett trendbrott för uttag av övertid. Ambulansverksamheten har flyttats till annan division vilket sannolikt lett till minskat övertidsuttag, samt även lägre uttag av jour och beredskap för läkare. Samtliga verksamhetsområden inom primärvården har haft ett mer eller mindre konstant antal tillsvidareanställda under 2022. Minskningen av tillsvidareanställda kan främst härledas till VO folktandvård, som fått 28 färre tillsvidareanställda under året.

Divisionen har en fortsatt negativ budgetavvikelse per augusti. Folktandvården når inte upp till budgeterade patientintäkter vilket beror på en kombination av sjukskrivningar samt avsaknad av klinisk tandvårdspersonal. Trots insatser för rekrytering och för att behålla personal har många lämnat folktandvården till förmån för den privata tandvården. Primärvården har högre kostnader än budgeterat för inhyrd personal och förmånsläkemedel. Primärvårdens underskott förbättras av intäkter för finansiering av PCR-provtagning och nationella medel från överenskommelserna God och Nära vård samt Psykisk hälsa. Däremot finns inga medel för uppskjuten vård, tillgänglighet eller statliga medel för utökad läkarkompetens inom äldreomsorgen. Årsprognosen tyder på en försämring jämfört med prognosen i våras, ett underskott med 29 mnkr. Ytterligare beslut om beviljade nationella medel förbättrar prognosen.

För mer information se bilaga 5 Division Nära Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 6 Division Nära Produktion och målfyllelse augusti 2022

Division Funktion

Detta år har som helhet inneburit en mer normal tillvaro vad gäller sjukvårdsproduktion i och med att pandemin börjat släppa taget. Verksamheten fokuserar nu på att hämta ikapp det uppskjutna vårdbehovet samtidigt som bemanningssituationen är hårt ansträngd. Divisionens största utmaning är att hitta lösningar för att säkra rätt bemanning för att kunna upprätthålla den vårdproduktion som krävs och samtidigt ta ikapp den vårdskuld som byggts upp under pandemin. Det handlar både om rekryterings- och arbetsmiljöinsatser men också nödvändiga investeringar inom automation för att möjliggöra automatisering av arbetsuppgifter i syfte att kompensera för personalbristen.

Trots bemanningssvårigheter har verksamheterna i det stora hela klarat av sommaren. Det har dock krävt stora mängder extrapass, vilket också innebär att nödvändig vila och återhämtning för personalen för att klara hösten och vintern delvis har utblivit.

Inom Bild- & funktionsmedicin råder fortsatt stor brist på framförallt röntgensjuksköterskor samtidigt som inflödet av remisser främst på DT och MR fortsätter att öka. Ökat inflöde i kombination med brist på personal innebär en väldigt stor utmaning för verksamheten. Idag räcker verksamheten inte till och det är svårt att bedriva beredskapsverksamhet när arbetsbelastningen är för hög. Läget är speciellt allvarligt i Gällivare där det finns en stor oro för att beredskapen inte kommer kunna upprätthållas i närtid.

Förberedelser pågår inom Laboratiemedicin för att ta tillbaka driften av patologi från Unilabs till egen regi från 1 januari 2023, enligt beslut av Regionstyrelsen tidigare i år. Resursbrist internt i Region Norrbottens organisation kommer innebära att verksamhetsövergången ej kan ske 1/1-2023, men målet är att verksamhetsövergången ska ske så nära årsskiftet som möjligt när alla nödvändiga aktiviteter är lösta. För att säkra kontinuerlig drift tecknas ett övergångsavtal med Unilabs om fortsatt drift av verksamheten, med tre månaders uppsägning, enligt i övrigt samma villkor som nuvarande avtal.

Sjukfrånvaron ligger på en högre nivå än målnivån och har ökat jämfört med förra året.

Divisionen har som helhet ekonomi i balans och redovisar en positiv avvikelse mot budget på 25 mnkr för perioden och 15 mnkr som årsprognos. Överskotten beror huvudsakligen på PCR-analyser och brist på personal. En stor risk syns dock framåt vad gäller nuvarande anslag för Bild och Funktionsmedicin, där de ökande behoven kommer att kräva en utökad verksamhet och budget.

För mer information se bilaga 7 Division Funktion Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 8 Division Funktion Produktion och måluppfyllelse augusti 2022

Division Psykiatri

Bemanningsituationen är en stor fråga i divisionens samtliga verksamheter. Rekrytering pågår kontinuerligt men det är stora utmaningar med att attrahera personal med rätt kompetens. Brist på personal har medfört att vårdplatser inte kunnat hållas öppna i önskad omfattning. Bemanningsföretagen har haft problem att leverera på de avrop som gjorts då det varit svårt för hyrföretagen att tillmötesgå våra önskemål. Inhyrd personal ökar för sjuksköterskor och minskar något för läkarna. Arbetad tid på ordinarie arbetstid för egen personal har sjunkit, däremot har overtiden ökat kraftigt jämfört med 2021. Sommaravtalet kan ha haft en viss inverkan på detta. Sjukfrånvaron är fortsatt hög och motsvarar ca 54 heltidsanställda frånvarande varje dag.

Både antalet fysiska- och digitala besök har ökat jämfört med samma period föregående år. Väntelistorna fortsätter trots detta att öka. Antalet vårdtillfällen är detsamma som tidigare år. Under året har det varit mycket frekvent med överbeläggningar på slutenvårdens avdelningar. Vårdtyngden har varit stor inom alla våra verksamheter. Fortsatt arbete pågår med införande av mobila akutpsykiatriska enheter (MAE). På VO Läns gemensam rättspsykiatri noteras en stor ökning av domar som gör att fler Norrbottningar vårdas i verksamheten, vilket påverkar förmågan att ta emot utomlänspatienter.

Divisionens ekonomiska utfall är en negativ avvikelse mot budget med 8 mnkr för perioden och årsprognosen är ett underskott med 16 mnkr. Divisionen har således inte en ekonomi i balans.

Lokaler för Luleå allmänpsykiatri och VO Läns gemensam rättspsykiatri kommer att kräva stora åtgärder kommande tid och Samsjuklighetsutredningen samt införande av det nya journalsystemet Cosmic (FVIS) kommer medföra stora utmaningar och påverka på divisionens verksamheter och arbetssätt framöver.

För mer information se bilaga 9 Division Psykiatri Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 10 Division Psykiatri Produktion och måluppfyllelse augusti 2022

Division Regionstöd

Divisionen har under perioden fokuserat på långsiktig strategisk planering i större utsträckning. Som en del i detta har divisionen även påbörjat arbete för tillitsbaserat le-

darskap och utökad delaktighet av medarbetare. Arbete med omställning till effektivare arbetssätt samt planer avseende kompetensförsörjning har fortsatt och kommer vara ett fokus inom divisionen även vidare.

Divisionen har vidare till följd av omvärldsläget trappat upp beredskapsarbetet under perioden, vilket främst berört områdena IT/MT, fastigheter, inköp/upphandling samt material- och livsmedelsförsörjning.

Det ekonomiska resultatet för perioden visar på förbättrad kostnadseffektivitet inom verksamheterna jämfört med tidigare år men effekter av planerade och pågående åtgärder väntas ej uppnås i tillräckligt stor omfattning under innevarande år för att hålla divisionens ekonomiska ramar för året.

Antal anställda och arbetad tid har minskat jämfört med tidigare år, antalet anställda har dock ökat under perioden för att närma sig bedömt behov. Sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år, främst hänförligt till korttidsfrånvaro till följd av covid-19.

Bedömning av måluppfyllelsen visar att divisionen uppfyller målen avseende verksamhet, medan styrmåtten inom perspektivet medarbetare och ekonomi uppfylls delvis.

För mer information se bilaga 11 Division Regionstöd Delårsrapport augusti 2022 och bilaga 12 Division Regionstöd Produktion och måluppfyllelse augusti 2022

Aktuella händelser

Region Norrbotten i lokala medier

Valresultatet spelar den självklara huvudrollen i medierapporteringen sedan det senaste styrelsemötet.

Att Sunderby sjukhus hamnar längst ner när AT-läkare rankar sin arbetsplats uppmärksammas både lokalt och nationellt samt över en lång tidsperiod.

Det nya sjukhuset i Kiruna är ett ämne som är ständigt aktuellt och när det kommer nyheter kring sprickbildningen lyfts även sjukhuset, både kring det nuvarande och det nya.

En läkare inom psykiatrin har tidigare stängts av från sin tjänst. Nu har Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd beslutat att han ska skiljas från sin läkarlegitimation. Detta uppmärksammas och flera röster kommer till tals, både patienter, kollegor och arbetsgivaren uttalar sig.

Regionens köp av inhyrd personal har uppmärksammas i media.

Återlämning är ett ämne som varit aktuellt och kopplat till den samiska delen av befolkningen. Här handlar det både om återlämning av kvarlevor och föremål. Just återlämning är ett ämne som är aktuellt på många platser i världen och synen på vem som har rätt till exempelvis museiföremål har förändrats under de senaste åren.

Vaccinationer covid-19

I slutet av vecka 36 hade totalt 611 280 doser givits till målgruppen i Norrbotten. Intresset för höstdosen är högre än väntat, vilket är positivt, men innebär att regionen behöver utöka öppethållandet på flera av vaccinationsmottagningarna.

Variantanpassade vaccin mot omikron BA1 både från Pfizer och Moderna används nu för påfyllnadsdoserna. Från mitten av oktober förväntas det finnas variantanpassat vaccin mot omikron BA4/5 tillgängligt på våra vaccinationsmottagningar.

Information från verksamheten

Nyheter från Hälsocentralerna

Division Nära har under perioden öppnat nya allmänmedicinska vårdplatser vid Harparanda Hälsocentral. Invigning av vårdplatserna genomfördes den 20:e september 2022. Slutenvårdsplatser inom hälsocentralernas ansvar bedöms som viktigt för regionens totala kapacitet att tillhandahålla slutenvård för Norrbottens befolkning.

Planering för att öppna HC Lärkan i Boden befinner sig i en intensiv fas. Det har genomförts rekryteringsinsatser med lyckade resultat där verksamheten rapporterar att de haft stor mängd sökande till de lediga tjänsterna. Inför starten av hälsocentralen kvarstår dock en del praktikaliteter som har att göra med lokalerna, inventarier och att de som anställs till hälsocentralen ska avsluta sina nuvarande tjänster.

Under sommaren har funktionen ”Digitalen” centraliserats i syfte för att lösgöra resurser på de lokala hälsocentralerna. Arbetet med en central enhet har fortlöpt under hösten och verksamheterna utvärderar just hur den digitala lösningen ska etablerats i det ordinarie vårdflödena. Regionen kommer även att genomföra en kännedomundersökning om Digitalen i oktober månad, ett resultat som ska kunna presenteras i november.

Arbetet med att bemanna en utökad jourcentralverksamhet i Luleå och Boden har ännu inte kunnat slutföras på grund av svårigheter att bemanna verksamheten med egen personal och på grund av ökade svårigheter att avropa läkare till Norrbotten.

Arbete pågår för att, med stöd av kunskapsstyrningsorganisationen, ta fram ett förslag för struktur, arbetsorganisation och plan för införande av fast läkarkontakt och fast vårdkontakt i primärvården.

F-VIS Cosmic

Cosmic, som ska ersätta nuvarande journalsystem VAS, består av ett journalsystem samt ett antal tillägg integrerade till en helhetslösning. Systemet omfattar grundläggande stöd för vårddokumentation, vårdadministration och läkemedel, stöd för operationsplanering, anestesi/intensivvård, obstetrik, cytostatika samt drifttjänst, support och underhåll. Projektet går nu in i en intensiv fas med större påverkan på verksamheterna under kommande verksamhetsår. Kapacitet att driva andra utvecklingsprojekt under införandeperioden blir begränsad. För närvarande analyseras hur införandet kommer att påverka vårdverksamheterna. Sannolikt kommer införandet att få en

avsevärd påverkan på tillgänglighet och produktion, varför en analys är nödvändig, liksom en planering för arbetet.

Ambulanssjukvårdens kongress

Under vecka 38 har ambulanssjukvårdens kongress, FLISA, arrangerats av Region Norrbotten. Det var första gången regionen stod värd för kongressen som ägde rum på Piteå havsbad. Utställare var på plats för att visa upp det senaste inom system och material för ambulanssjukvården. Bland de över 25 föredragen fanns bland annat inslag om Socialstyrelsens utredning gällande prehospital vård och psykiatriska patienter samt från Norrbotten föredrag om gränssamverkan, fjällräddning och trauma i glesbygd.

Vid kongressen avtackades Stig Holmberg, biträdande verksamhetschef för ambulanssjukvården, efter 11 år i FLISAs styrelse. Stig ersätts av Hans Anundi, verksamhetschef ambulanssjukvården, vilket gör att Region Norrbotten representeras i styrelsen även framöver.

Arrangemanget var lyckat, både representanter och föreläsare från ambulanssjukvården var mycket nöjda, så även våra medarbetare från regionen som deltagit.

Personcentrerad rehabilitering

En effekt av pandemin är att många personer drabbas av långdragna postcovid-symtom och behöver rehabilitering. Det fick Kompetenscentrum Rehabiliteringsmedicin, som är en del inom Neurocentrum, att starta ett rehabiliteringsprogram för människor med långdragna symtom efter sin infektion. Programmet följer ett standardiserat 6-stegsförlopp som tagits fram vid Rehabiliteringsmedicin i Lund. Fördelarna med 6-stegsförloppet är att det tydliggör vad som ska göras i varje steg och underlättar för personen som är i behov av rehabilitering att förstå och delta fullt ut i sin rehabiliteringsprocess.

När remissen kommit in till verksamheten blir patienten kontaktad per telefon och får information om vad rehabilitering innebär. Patienten får även svara på en del frågor om sig själv och beskriva behovet av sin rehabilitering. Utifrån det samtalet kan teamet planera och prioritera nästa steg som är ett mottagningsbesök där personen träffar hela teamet för en första bedömning. För patienter som bor långt bort kan detta besök ske digitalt.

Efter mottagningsbesöket tas tillsammans med patienten beslut om det är aktuellt att gå vidare i en rehabiliteringsprocess. Om detta är aktuellt kommer patienten tillbaka och går igenom fördjupade bedömningar som leder fram till en individuell rehabiliteringsplan som sedan följer sedan patienten under hela rehabiliteringsprocessen. Detta gör det möjligt att helt individualisera personens rehabiliteringsprocess.

Produktions- och kapacitetsplanering

Tack vare ett arbete med produktions- och kapacitetsstyrning som påbörjades under våren inom Klinisk fysiologi i Sunderbyn är nu kön till arbets-EKG nästintill bortart-

betad. Under hösten har verksamheten dessutom påbörjat ett liknande arbete för arbets-EKG inom Piteå sjukhusområde. Verksamheten har genom detta totalt lyckats korta alla sina köer med 25 procent.

Inom Allmänkirurgi/urologi i länet pågår arbete med att ta fram en produktionsplan för nästkommande 12 månader. Syftet är att få en bild av hur köerna förväntas utvecklas under perioden, vilket blir ett viktigt underlag för styrning av mottagning och den opererande verksamheten inom området.

Regiongemensamt

Konstituering av regionens ledningsgrupp

För närvarande pågår arbetet med att konstituera regionens ledningsgrupp. Ett rekryteringsarbete pågår i nära samverkan med berörda fackliga organisationer för att tillsätta de vakanta befattningarna som divisionschef för Länssjukvård 1, Länssjukvård 2 och befattningen som IT/MT-direktör.

Region Norrbottens nya sjukhus i Kiruna

Arbetet med förstudien rörande verksamhetsinnehåll har återupptagits efter sommarens ledigheter. Huvudfokus i arbetet med förstudien är verksamhetsinnehållet, hur funktionerna ska sitta ihop i förhållande till varandra och vilka ytor som funktionerna betingar i Region Norrbottens nya sjukhus i Kiruna. Detta för att ge bästa möjliga flöde ur ett patientperspektiv. Arbetet beräknas pågå i cirka 12 månader.

Arbetet med lokaliseringen av regionens framtida sjukhus samt förhandlingsarbetet med LKAB om ersättningsfrågan avseende nuvarande sjukhus har återupptagits efter att arbetet pausats en tid på grund av lokaliseringsfrågan.

Övning Giron 2022

Behovet av att öva tillsammans är stort mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden och den nya strukturreform för krisberedskap och civilt försvar som träder i kraft den 1 oktober 2022. Övningen Giron 2022 genomfördes i Kiruna 12-16 september med huvudsyftet att stärka den svenska beredskapen och totalförsvaret.

Giron 2022 ersätter övningen Barents Rescue 2022 som ställts in på grund av Rysslands invasion av Ukraina. Giron omhändertar delar av planeringen för Barents Rescue 2022 och har även anpassats till rådande omvärldsläge. Genom att öka kunskap och förmåga till aktörsgemensam ledning, samverkan och kommunikation är förhoppningen att öka takten i utvecklingen inom den svenska beredskapen och totalförsvaret. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) samordnade aktiviteter och planering och i övningarna deltog länsstyrelserna i Norr- och Västerbotten, regionerna från samma län, Kiruna kommun, LKAB, Polisen, Socialstyrelsen och Sjöfartsverket. Observatörer i form av polisstudenter, anställda i Region Skåne samt skånska kommuner fanns på plats.

Giron tog avstamp i rådande händelseutveckling och situationen i Ukraina. Särskilt belystes människans utsatthet och behov av skydd.

Målgrupper för övningen är befäl och personal på skådeplats samt personal på ledningsnivå lokalt, regionalt och nationellt. Regionens personal deltog i en heldags övning där kortare momentövningar i fält genomfördes tillsammans med personal från Räddningstjänsten och Polisen. Övningen genomfördes i gamla Kiruna centrum med temat raserad byggnad och pågående dödligt våld. Begreppet Pågående dödligt våld (PDV) är att en eller flera gärningspersoner attackerar en plats t.ex. skola, kontor eller allmän plats, med syfte att slumpmässigt skada och döda så många som möjligt. Parallellt genomfördes en seminarieövning på temat leda/samverka regionalt samt en beslutsövning för ledning på regional och nationell nivå. På seminarieövningen och beslutsövningen deltog såväl tjänstepersoner som politik från Region Norrbotten. Övningsveckan avslutades med en workshop där övningen analyserades och utvärderades. Giron 2022 bidrar med erfarenheter och utvecklingsbehov som respektive organisation kan arbeta vidare med.

Säkerhetsarbetet

Säkerhetsenheten har deltagit på Totalförsvarsdagar under ledning av länsstyrelsen med temat hälso- och sjukvård. Där belystes följande områden:

- Den försvarspolitiska inriktningen för 2021-2025.
- Det försämrade säkerhetspolitiska läget med anledning av Rysslands invasion av Ukraina.
- Vad betyder Sveriges ansökan om NATO medlemskap för svensk krisberedskap och totalförsvaret?
- Regeringens beslut om en strukturreform för krisberedskap och civilt försvar.
- Regeringens beslut om att Hälso- och sjukvårdens beredskap i kris och krig ska stärkas.
- Hälso- och sjukvård i det civila försvaret.

Målet med dagarna var att ge deltagarna kunskaper om totalförsvarsplanering i allmänhet, information om aktuella frågor samt information om hälso- och sjukvårdens roll i detta.

I regionens arbete med Sussa samverkan (Strategisk utveckling av sjukvårdsstödjande applikationer) har Säkerhetsenheten deltagit i arbetet med att genomföra en gemensam säkerhetsskyddsanalys tillsammans med övriga nio regioner som ingår i samverkan. Syftet med analysen är att tydliggöra om informationen i systemet kommer att klassas som säkerhetsskyddskänslig eller inte. Arbetet pågår med att fastställa det utkast som är framtaget.

Överföring av uppgifter från 1177 till journalsystemet VAS

Den 29:e mars började regionen föra över uppgifter från 1177 till journalsystemet VAS. De uppgifter som var och en 16 år och äldre kan lämna som inloggad på 1177 är:

- Mobilnummer
- Delning av mobilnummer
- Önskemål om SMS-avisering

- Önskemål och digital information i första hand

Syftet med den systemutveckling som gjordes var att få fler korrekta mobilnummer till patienter i journalsystemet för att underlätta vid vårdens kontakt med patienterna samt att nå ut med fler SMS-påminnelse om bokade besök och SMS-påminnelse med länk till Mobil incheckning och betalning. Detta i sin tur kan leda till att färre uteblir från sina besök.

Uppföljning från 1177 har visat bland annat följande:

- Den totala andelen invånarkonton på 1177 stiger regelbundet och är nu ca 228 000 st.
- Andelen som delar sitt mobilnummer stiger regelbundet och är nu 64,4 procent.
- Andelen som önskar SMS-avisering stiger regelbundet och är nu 80 procent.
- Andelen som i första hand vill ha information digitalt har stigit betydligt från 32,7 procent vid första mätningen till 63,75 procent.

Slutsatsen är att allt fler önskar digital information i första hand och att uppgifter om aktuella mobilnummer i större utsträckning kan överföras till regionens journalsystem och användas vid kontakter med patienterna.

Etiska frågor i vården

Det är en stor efterfrågan på utbildning och stöd i etiska frågor, främst från vårdverksamheterna. Regionens strateg inom etikfrågor arbetar i samverkan med etiska rådet för att ge detta stöd. Några exempel på aktiviteter är etikombudsutbildningar, nätverksträffar, heldagsutbildning för ST-läkare och föreläsning på ASK/ALK-dagar. Andra stödjande insatser som utförs kontinuerligt är etiska dialoger, reflektioner och etiska ronder. Även etiska analyser utförs vilket är en strategi och ett redskap för hur avvägningar kan göras när det finns konflikter mellan olika intressen eller värden, exempelvis gällande svåra prioriteringar.

Torsdag den 3 november anordnar Region Norrbottens etiska råd i samverkan med Patientsäkerhet ett kostnadsfritt seminarium riktat till alla medarbetare i Region Norrbotten. Temat är ”Psykologisk trygghet – en förutsättning för förbättrad patientsäkerhetskultur och etiskt klimat”. Huvudföreläsare är Pär Lindgren, regional chefläkare och överläkare i anesthesi och intensivvård inom Region Kronoberg.

Smittskydd Norrbotten

Smittskydd Norrbottens arbete fortsätter att fokusera på insatser rörande covid-19-pandemin. Då infektionen inte längre ska handläggas som allmänfarlig/samhällsfarlig har dock behovet av stöd och insatser till vården och andra smittskyddsaktörer i länet minskat. Smittspridningen av covid-19 i Norrbotten är, utifrån vad som kan bedömas, fortsatt hög även om den påvisade incidensen, på grund av förändringar i provtagningsindikationen, rapporteras låg. Hos de individer som provtas, med eller utan symtom på luftvägsinfektion, har drygt 10 procent SARS-CoV2 bärarskap. Trots att många smittas orsakar viruset mindre allvarliga symtom hos de flesta. Det noteras alltså färre svårt sjuka, lägre sjukfrånvaro, mindre belastning på vården samt sjunkande dödstal associerade till infektionen. Det finns en hyfsat god immunitet hos

majoriteten av länets medborgare tack vare vaccinationer och det faktum att många nu träffat på viruset ”in real life”.

Smittskyddsläget i Norrbotten i övrigt får anses som gott. Från Västerbotten rapporteras en ökning av harpestsmitta men situationen i Norrbotten får bedömas rymmas under beskrivningen normalår. Inga fall av monkeypox-infektion har diagnosticerats i länet.

Samverkan med Region Norrbotten sker inför flera vaccinationskampanjer under hösten – influensa, pneumokocker, covid-19, kikhosta till gravida etc.

Viktigt är också att vårdgivare i länet, både i region och kommun, tar vara på de erfarenheter som gjorts under pandemin avseende vårdhygieniska rutiner. Det gäller inte bara rutiner där syftet är att minska spridningen av luftvägsinfektioner utan även till exempel åtgärder för minskning av spridning av antibiotikaresistenta bakteriestammar, tarmsmitta samt kunskaper kring livsmedelshygien.

Upplägget med att kunna erbjuda norrbottningarna provtagning för sexuellt överförbara infektioner via e-tjänst är under omdaning.

Patientsäkerhet och vårdhygien

Vårdhygien

Vårdhygien har i samverkan med regionens kommuner kommit fram till en plan för att stärka den vårdhygieniska kompetensen. Ytterligare samverkan och utbildningsinsatser planeras.

Nationella mätningar inom vårdrelaterade infektioner samt basala hygienrutiner

Vecka 11-12, 2022 genomfördes nationella punktprevalensmätningar inom vårdrelaterade infektioner (VRI) samt inom basala hygienrutiner och klädregler (BHK). Resultatet av årets mätning inom Region Norrbotten visade en andel VRI på 14,2 procent, i jämförelse med 12,9 procent vid motsvarande mätning våren 2020. Mätningen har inte sammanställts på nationell nivå. Resultaten innebär en viss försämring samt att regionen inte nått upp till fastställda mål. Enligt handlingsplan patientsäkerhet 2022-2023 är målet att de vårdrelaterade infektionerna ska ligga under 4 procent. Delmål för 2022 är att andelen ska minska med minst 5 procent. Vid en jämförelse av andelen VRI uppdelat på kvinnor och män, så framgår att det är en lägre andel kvinnor och en högre andel män med VRI, jämfört med mätningen 2020.

Den nationella mätningen för BHK inom Region Norrbotten innefattade 961 observationer, jämfört med 975 observationer föregående år. Andel mätande enheter i samband med mätningen 2022 var 81 procent. Följsamheten inom regionen ligger på 70,6 procent för 2022. Motsvarande siffra vid mätningen föregående år låg på 77,5 procent. De senaste två åren har resultaten förbättrats, men för 2022 har det skett en försämring av resultaten inom både hygienrutiner och klädregler. Enligt handlingsplan patientsäkerhet 2022-2023 är målet 100 procents följsamhet. Delmål för 2022 är att följsamheten ska öka med i genomsnitt 10 procent.

Sett till specifika BHK-steg är följsamheten inom regionen, i likhet med föregående mätning för 2022, bäst inom hår och naglar och sämst inom desinfektion av händerna före patientnära arbete samt inom förkläde. För mätningen 2022 ses ett förbättrat resultat med en högre andel mätande enheter jämfört med föregående år (för 2022 var andelen 81 procent och för 2021 låg den på 70 procent). Följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler (BHK) följs också månatligen genom observationsmätningar på enheterna. För augusti månad följsamheten totalt 78 procent och andelen mätande enheter 64 procent. Den 22 september genomförde Vårdhygien och Patient-säkerhet gemensamt en inspirationsdag för samtliga hygienombud inom regionen samt för chefer i verksamheterna.

Patientsäkerhet

Nationell trycksårsmätning

Under vecka 37 genomfördes de nationella punktprevalensmätningarna av trycksår och inom Region Norrbotten mätte man förekomsten av trycksår onsdag den 14 september. Mätningen omfattar observation, riskbedömning och journalgranskning och har föregåtts av ett informationstillfälle den 7 september för de som genomför mätningarna. Syftet med trycksårsmätningarna och samtliga punktprevalensmätningar är att resultaten ska användas i det systematiska förbättringsarbetet. Mätningarna rapporteras nu in och resultaten sammanställs. Sveriges kommuner och regioner (SKR) kommer även att presentera en sammanställning av resultaten på nationell nivå.

Lex Maria och händelseanalyser

Enligt patientsäkerhetslagen ska utredning och lex Maria anmälan göras skyndsamt efter att en allvarlig vårdhändelse inträffat. Under 2022 har 31 lex Maria anmälningar lämnats in till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Medelhandläggningstid från lex Maria kännedom till anmälan har ökat något under hösten, från sju månader till 8,3 månader. Totalt har IVO begärt kompletteringar på inskickade anmälan/utredning i 13 ärenden 2022, varav nio kompletteringar kommit under/efter sommaren. För närvarande finns 19 ärenden som är under utredning och ännu inte anmälda. Fortsatt översyn av arbetsprocessen behövs samt analysledare som täcker det behovet av utredningsarbetet.

Aktuella tillsynsärenden

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har besökt akutmottagningen vid Sunderby sjukhus under vecka 37 för att följa upp ett pågående tillsynsärende. I tillsynen granskar IVO patientsäkerheten för patienter på akutmottagningen som väntar på en vårdplats. I IVOs tidigare beslut konstaterades brister. Förläggande om vite finns om inte bristerna åtgärdas. I juni redovisade regionen vidtagna och planerade åtgärder till IVO som nu följs upp.

Internationella patientsäkerhetsdagen 17 september

Årets tema för patientsäkerhetsdagen är säker läkemedelshantering. Målet är att minska allvarliga, undvikbara läkemedelsrelaterade skador med 50 procent under fem år. Fokus ligger på att förbättra och främja en säker läkemedelshantering genom

att stärka systemen för att minska medicineringsfel och undvika läkemedelsrelaterade skador. Inom Region Norrbotten inträffade 31 vårdskador kopplat till läkemedelshantering under 2021, vilket visar på en minskande trend. Grundläggande för säker läkemedelshantering är kunskap, säkra rutiner, patientfokus och god arbetsmiljö. Regionens vård säkerhetsenhet bidrar med stödinsatser och rådgivning.

Regionala utvecklingsnämnden

Regional kontakt, SKR

En gång per månad träffas landets regionala utvecklingsdirektörer i ett nätverk som hålls samman av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Här lyfts gemensamma utmaningar inom ramen för det regionala utvecklingsarbetet, utbyte sker och olika former av samverkan skapas.

Vid mötet i september beslutades att direktörsgruppen kommer att arbeta fram en skrivelse som på ett konstruktivt och framåtsyftande sätt kommer att beskriva och analysera vikten av att det regionala utvecklingsansvaret ligger kvar på regionerna. Röster lyfts både politiskt, från departement och från myndigheter som sammantaget äventyrar den nuvarande ordningen. När underlaget är framtaget kommer det att presenteras för nämnden.

Rekrytering av ny Kulturchef

Strax efter semestern blev det uppenbart att kulturchefen inte kunde fullfölja sitt uppdrag och vi kom därför överens om att avsluta hans anställning. Kulturchefen arbetsbefriades och står under uppsägningstiden till arbetsgivarens förfogande. Nu påbörjas rekrytering av en ny kulturchef.

Regionägda bolag

Under hösten kommer det att genomföras en VD-lunch och senare Ägarsamråd med de regionägda bolagen. Detta är ett led i att säkerställa Region Norrbottens uppsiktsplikt och långsiktiga arbete för att bolagen ska bidra till måluppfyllelsen av den regionala utvecklingsstrategin.

Revisionsrapport om Kulturplanen och kulturstödens styrning och kontroll

Avdelningen för regional utveckling arbetar med åtgärder enligt de synpunkter och rekommendationer som ges i revisionens granskning av kulturplanen och kulturstödens styrning och kontroll, samt beslut i Regionala utvecklingsnämnden 2021-12-07.

I Regionala utvecklingsnämndens plan för 2022-2024 finns fastlagt att Region Norrbotten ska göra en översyn av regionens arbete med kulturstöd. Som ett led i det arbetet har en översyn och revidering av riktlinje och villkor kopplat till stöd till kultur och fritid genomförts.

Arbetet utifrån punkter i revisionsrapportens uppföljning pågår i delvis minskad omfattning med anledning av kulturchefs avgång samt vakanser vid kulturenhetens kansli under hösten. Delar av arbetet kommer istället genomföras under 2023. Det

rör bland annat behovsinventering av resurser samt rutinframtagning för den samlade processen kopplat till moment vid hantering av samtliga kulturstöd från ansökan till slutredovisning inklusive kontroller. Arbete med förbättringar i ansökningsportalen Min Ansökan/Nyps sker enligt plan. Ansökningarna för verksamhetsstöd har införlivats i ansökningssystemet Min ansökan inför verksamhetsår 2023.

Programmeringsarbetet

Programarbetet inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) är i slutskedet, med några förtydliganden kring indikatorer och hur regionen arbetar med Norrbottens smarta specialiseringsstrategi (S3). Programmet beräknas att vara igång under september månad. Förvaltningsmyndigheten Tillväxtverket har påbörjat utlysning av medel från programmet.

Handlingsplanen för ESF+ har godkänts av övervakningskommittén. Handlingsplanen har lämnats över till förvaltningsmyndigheten ESF-rådet för genomförande.

Interreg Aurora-programmet har godkänts av EU och är överlämnat till förvaltningsmyndigheten Länsstyrelsen i Norrbotten som ska genomföra programmet.

FRO-programmet har godkänts av EU och är överlämnat till förvaltningsmyndigheten Tillväxtverket som ska genomföra programmet.

Programarbetet för Interreg Kolarctic har avstannat helt på grund av kriget i Ukraina. En del av finansiering från Interreg Kolarctic har gått till Interreg Aurora programmet ca 5,4 miljoner euro.

Högt söktryck på projektmedel

Flera av EU-programmen har haft öppet sina första utlysningar. Region Norrbotten har fått medfinansieringsansökningar från projekt som har sökt medel från till exempel Interreg Baltic Sea Region samt Interreg Norra Periferin och Arktis. Majoriteten av ansökningarna är dock från projekt som sökt medel inom Interreg Aurora och ERUF Övre Norrland.

Interreg Auroras första utlysning stängde 31 augusti 2022. Det inkom 50 projektansökningar med ett totalt anspråk på 46 miljoner euro. Av dessa har 27 projekt sökt medfinansiering från Region Norrbotten med ett totalt anspråk på drygt 27,6 miljoner kronor. Det inkom 33 ansökningar i ERUF Övre Norrlands första utlysning som stängde 15 september 2022. Av dessa projekt har 23 sökt medfinansiering från Region Norrbotten med ett totalt anspråk på 104,5 miljoner kronor.

North Sweden Green Deal

Regionala strukturfondsprojektet North Sweden Green Deal har nått halvtid. Det arbetas för fullt i samtliga fyra arbetspaket; Attraktion, Kompetens, Fysisk planering och Energi. Projektet är idag ute i samtliga kommuner i Norrbotten och hjälper till att stärka och utveckla mottagarkapacitet och attraktion. Syftet är att förbättra beredskapen och organiseringen kring mottagande av nya inflyttare. Vidare har arbete initierats om hur attraktiva livsmiljöer kan skapas genom innovation, samverkan och

prototypande. Arbetet i denna del planeras få stark anknytning till politikområdet gestaltade livsmiljöer som handlar om att skapa samhällsbyggen där arkitektur, form, design och konst har en given plats. Det handlar både om att undersöka hur kommunerna hanterar marken och hur vi bygger ett attraktivt samhälle.

Projektet arbetar på olika sätt med kompetensförsörjning, validering och utbildning. Bland annat med att få studenter att stanna efter avslutade studier, kapacitetshöjande aktiviteter mot näringsfrämjare i kommunerna och arbete kring lärcentra och validering.

Bilagor

1. Division Länssjukvård 1 Delårsrapport augusti 2022
2. Division Länssjukvård 1 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022
3. Division Länssjukvård 2 Delårsrapport augusti 2022
4. Division Länssjukvård 2 Produktion och måluppfyllelse augusti 2022
5. Division Nära Delårsrapport augusti 2022
6. Division Nära Produktion och måluppfyllelse augusti 2022
7. Division Funktion Delårsrapport augusti 2022
8. Division Funktion Produktion och måluppfyllelse augusti 2022
9. Division Psykiatri Delårsrapport augusti 2022
10. Division Psykiatri Produktion och måluppfyllelse augusti 2022
11. Division Regionstöd Delårsrapport augusti 2022
12. Division Regionstöd Produktion och måluppfyllelse augusti 2022